

Monitoring asielinstroom

Profielen van asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden

Nota in het kader van de coördinatieopdracht monitoring asielinstroom van het Agentschap Integratie en Inburgering

Publicatiedatum: 4 februari 2016

Inhoud

Samenvatting	2
Inleiding	3
1. Nationaliteit	4
2. Leeftijd en geslacht	6
3. Perspectief binnen het inburgeringstraject	7
4. Opleidingsniveau	8
5. Contact	11

Samenvatting

Voorliggende nota beschrijft het profiel van asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden wat betreft **nationaliteit, leeftijd, geslacht, perspectief inburgering en opleidingsniveau**. We maken telkens de vergelijking met de totale groep nieuwkomers die in dezelfde periode een inburgeringscontract ondertekende.

Bijna één vierde van de asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden die een inburgeringscontract ondertekenden, had de **Syrische nationaliteit**. Daarna volgen **asielzoekers uit Irak, Somalië en Afghanistan**. Dat zijn eveneens de belangrijkste nationaliteiten van de asielzoekers in opvang in Vlaanderen en Brussel.

Bij de totale groep inburgeraars heeft 25,6% een EU-nationaliteit. Toch is het opvallend dat Syrië, Irak, Afghanistan en Somalië in de top 10 van nationaliteiten van alle inburgeraars voorkomen.

Bij de asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden is **70% man**, terwijl bij de totale groep inburgeraars de verhouding ongeveer fifty-fifty is. De asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden zijn **ook jonger dan de gemiddelde inburgeraar**.

Wat het inburgeringsperspectief betreft, lopen de cijfers gelijk voor beide groepen. 59% van de inburgeraars heeft een **professioneel perspectief binnen het inburgeringstraject**.

Asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden zijn **lager opgeleid dan de gemiddelde inburgeraar**. 17% van hen is niet of zwak gealfabetiseerd, bij de totale groep inburgeraars ligt dat cijfer op 8%.

47% van de asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden heeft geen diploma of enkel een diploma lager onderwijs. Ter vergelijking: bij de totale groep inburgeraars bedraagt dit cijfer 35%.

Tot slot krijgen asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden vaker een leeradvies richting de Centra voor Basiseducatie dan de gemiddelde inburgeraar.

Belangrijke nuance bij de cijfers is dat ze een **korte periode betreffen en er geen onderscheid wordt gemaakt naar nationaliteit**.

Inleiding

Het Agentschap Integratie en Inburgering kreeg de **coördinatieopdracht** toegewezen betreffende de monitoring van de toegenomen instroom van asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden. Het Agentschap publiceert hiertoe verschillende nota's op basis van cijfermateriaal van Fedasil, het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) en de Kruispuntbank Inburgering. Het verspreidt die nota's onder de stakeholders uit Agentschappen en Departementen van de Vlaamse overheid. De nota's zijn eveneens te raadplegen op de website van van het Agentschap Integratie en Inburgering (www.integratie-inburgering.be)

Voorliggende nota gebruikt cijfers uit de **Kruispuntbank Inburgering** (KBI Connect), ons aangeleverd door het Agentschap Binnenlands Bestuur.

De Kruispuntbank Inburgering krijgt gegevens uit het Rijksregister over nieuwkomers die doelgroep zijn van het inburgeringsbeleid. Voor erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden gebeurt dit de maand die volgt op de toekenning van hun verblijfsstatus. Voor asielzoekers ontvangt de Kruispuntbank Inburgering de gegevens wanneer zij vier maanden in procedure zijn. De gegevens worden aangevuld door de medewerkers van het Agentschap Integratie en Inburgering, het stedelijk Agentschap Atlas, integratie en inburgering Antwerpen, het stedelijk Agentschap In-Gent, Integratie en inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel.

We gebruiken volgende gegevens:

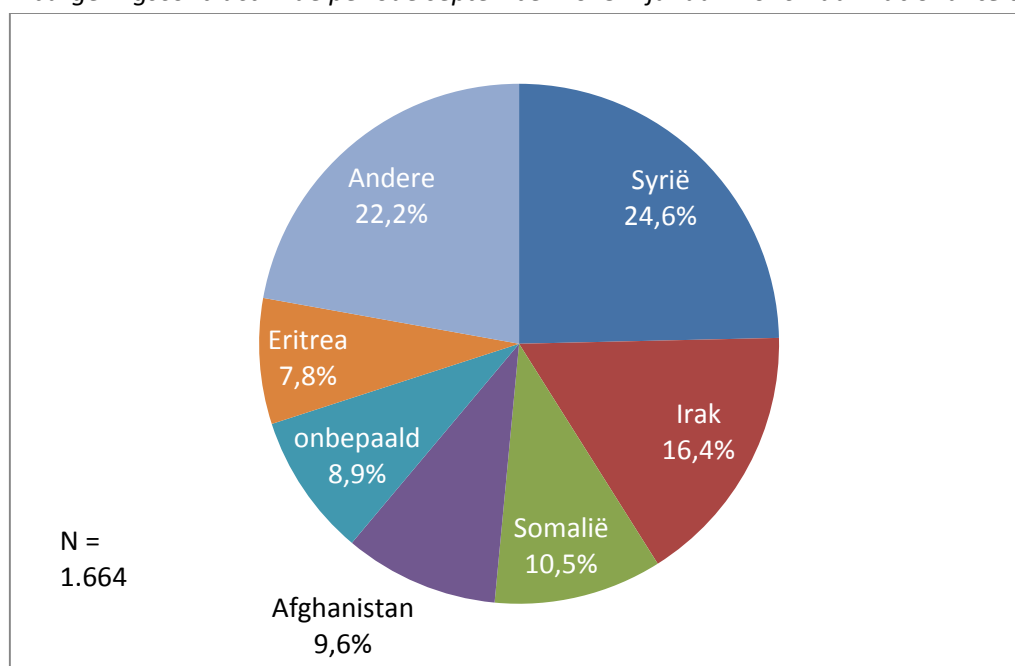
- De personen die in de periode september 2015 – januari 2016 een inburgeringscontract ondertekenden: nationaliteit, leeftijd, geslacht, perspectief binnen het inburgeringstraject, alfabetisering en diploma.
- De personen die in de periode september 2015 – januari 2016 een oriënteringstest aflegden bij de Agentschappen / Huis van het Nederlands i.k.v. oriëntering in het aanbod Nederlands als tweede taal: resultaat oriënteringsproef

1. Nationaliteit

In de periode september 2015 – januari 2016 ondertekenden **8.432 inburgeraars** een inburgeringscontract in Vlaanderen en Brussel. 1.664 van hen, ofwel **19,4%**, had op dat moment een **verblijfsstatus als asielzoeker, erkend vluchteling of subsidiair beschermd**. We vergelijken de profielen telkens met de profielen van de totale groep inburgeraars.

Bijna één vierde van de asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden die een inburgeringscontract ondertekenden, had de Syrische nationaliteit. Daarna volgen asielzoekers uit Irak, Somalië en Afghanistan. Dit zijn eveneens de belangrijkste nationaliteiten van asielzoekers in opvang in Vlaanderen en Brussel¹, al ligt de verhouding enigszins anders: in de opvangcijfers zijn Irakezen en Afghanen sterker vertegenwoordigd. Het aantal asielaanvragen van Afghanen is echter later op het jaar gestegen. Dat verklaart waarom minder personen onder hen al een inburgeringscontract ondertekend hebben.

Figuur 1. Asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden met een inburgeringscontract in de periode september 2015 – januari 2016 naar nationaliteit.

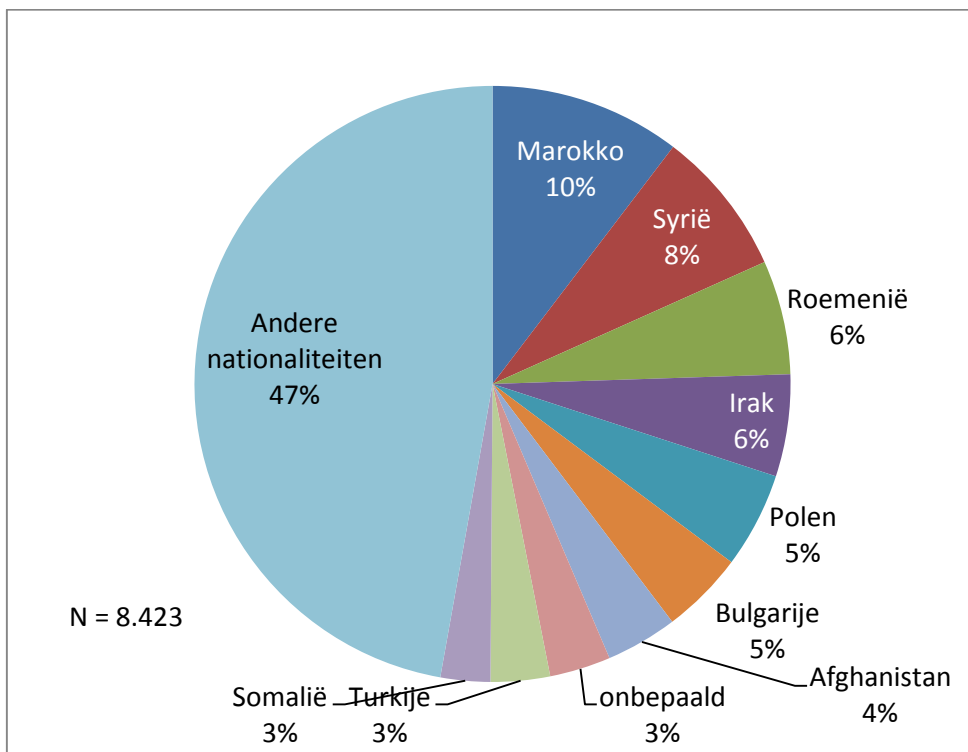
BRON: Kruispuntbank Inburgering, verwerking Agentschap Binnenlands Bestuur en Agentschap Integratie en Inburgering

De nationaliteiten van de asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden die een inburgeringscontract ondertekenden, zijn verschillend van de nationaliteiten van alle inburgeraars die in dezelfde periode een contract ondertekenden. Toch is het opvallend dat Syrië, Irak, Afghanistan en Somalië in de top 10 van nationaliteiten voorkomen, zoals figuur 2 aantoont.

¹ Zie ook de nota van 15 januari 2016, p. 32.

Van alle personen die tussen september 2015 – januari 2016 een inburgeringscontract ondertekenden (8.432 personen) heeft 25,6% een EU-nationaliteit. 71,1% heeft een niet-EU nationaliteit. Van 3,4% is de nationaliteit onbekend.

Figuur 2. Alle inburgeraars met een inburgeringscontract in de periode september 2015 – januari 2016 naar nationaliteit.

BRON: Kruispuntbank Inburgering, verwerking Agentschap Binnenlands Bestuur en Agentschap Integratie en Inburgering

2. Leeftijd en geslacht

Bij de asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden die een contract ondertekenden in de periode september 2015 – januari 2016, is 70% man. Dat staat in contrast met de verdeling in geslachten van alle inburgeraars: die is ongeveer gelijk.

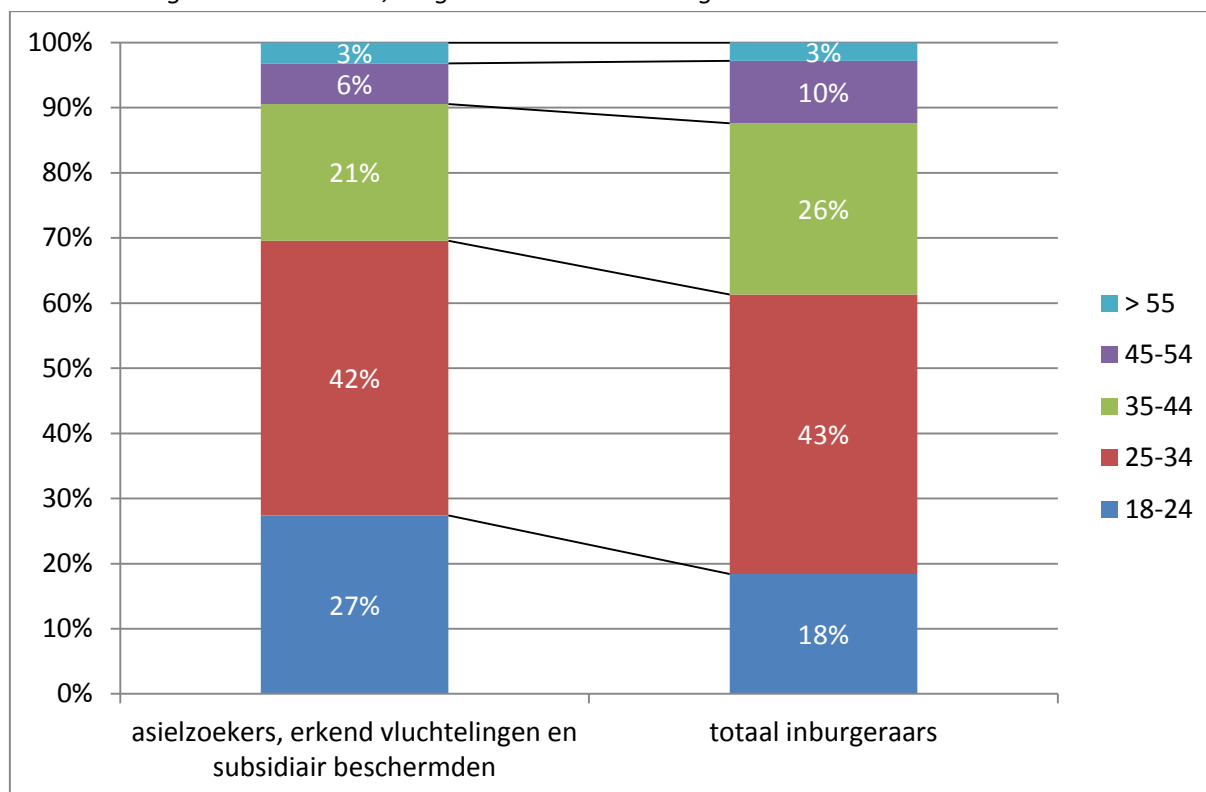
Tabel 1. Asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden met een inburgeringscontract in de periode september 2015 – januari 2016 naar geslacht, vergeleken met alle inburgeraars

	mannen	vrouwen
asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden	70,7%	29,3%
alle inburgeraars	48,3%	51,7%

BRON: Kruispuntbank Inburgering, verwerking Agentschap Binnenlands Bestuur en Agentschap Integratie en Inburgering

De asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden zijn bovendien ook jonger dan de totale groep inburgeraars.

Figuur 3. Asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden met een inburgeringscontract in de periode september 2015 – januari 2016 naar leeftijd op moment van ondertekening van het contract, vergeleken met alle inburgeraars.

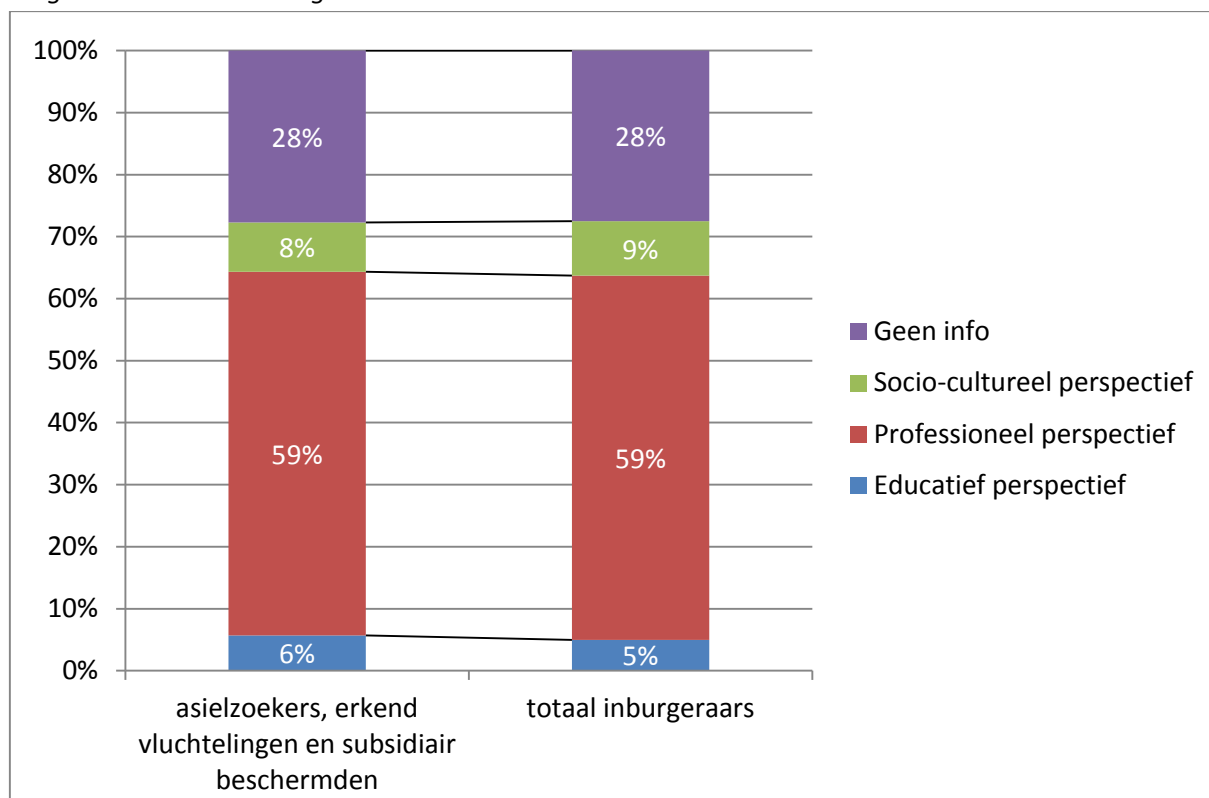

BRON: Kruispuntbank Inburgering, verwerking Agentschap Binnenlands Bestuur en Agentschap Integratie en Inburgering

3. Perspectief binnen het inburgeringstraject

Inburgeraars kiezen in samenspraak met de trajectbegeleider bij de opmaak van hun inburgeringscontract ook een **perspectief**: dat bepaalt de verdere opvolging van het traject. Asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden kiezen, net als alle inburgeraars, het vaakst het professionele perspectief.

Figuur 4. Asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden met een inburgeringscontract in de periode september 2015 – januari 2016 naar inburgeringsperspectief, vergeleken met alle inburgeraars.

BRON: Kruispuntbank Inburgering, verwerking Agentschap Binnenlands Bestuur en Agentschap Integratie en Inburgering

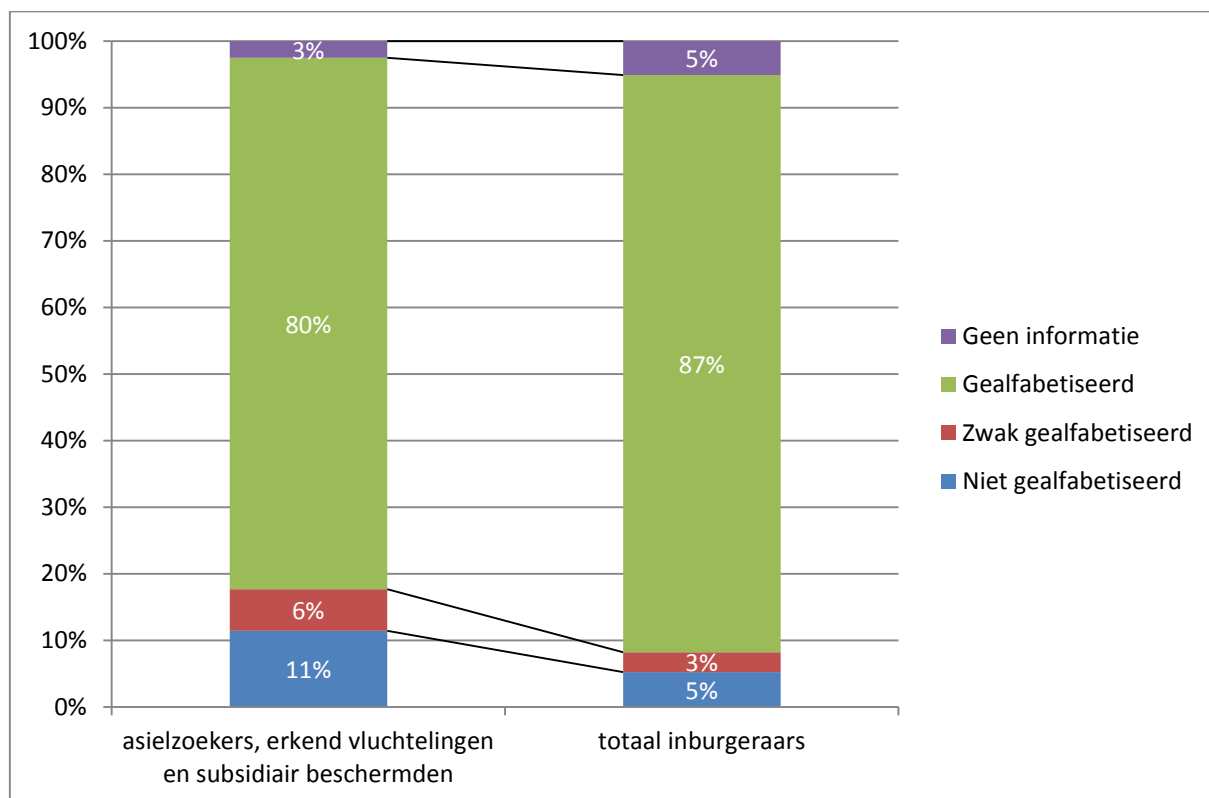
4. Opleidingsniveau

Om het opleidingsniveau in kaart te brengen, beschikken we over drie indicatoren: de alfabetisering, diploma en uitkomst test leervaardigheid bij een Agentschap Integratie en Inburgering | Huis van het Nederlands.

a) alfabetisering

Nieuwkomers leggen bij een Agentschap Integratie en Inburgering | Huis van het Nederlands leggen een test af om hun alfabetisering te meten. Personen die 'anders gealfabetiseerd' zijn, komen in de cijfers terecht als 'niet gealfabetiseerd'.

Figuur 5. Asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden met een inburgeringscontract in de periode september 2015 – januari 2016 naar alfabetisering, vergeleken met alle inburgeraars.

BRON: Kruispuntbank Inburgering, verwerking Agentschap Binnenlands Bestuur en Agentschap Integratie en Inburgering

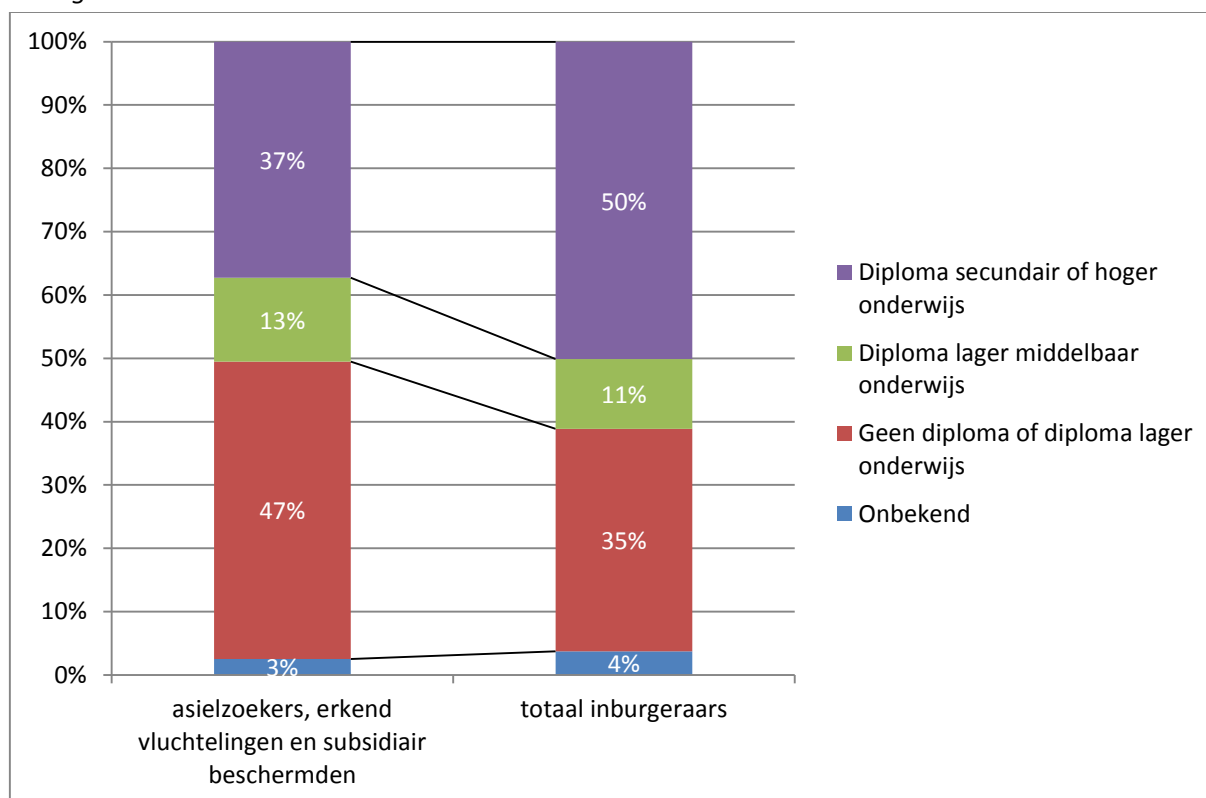
17% van de asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden is niet of zwak gealfabetiseerd. Dat is meer dan bij de gemiddelde inburgeraar (8% is niet of zwak gealfabetiseerd).

In deze cijfers wordt geen onderscheid gemaakt naar de nationaliteit van de inburgeraars. Bij de groep "alle inburgeraars" zijn ook de EU-nationaliteiten opgenomen (25,6% van alle inburgeraars die in de periode september 2015 – januari 2016 een inburgeringscontract ondertekenden).

b) diploma

Inburgeraars geven bij hun intake bij het Agentschap Integratie en Inburgering aan over welk diploma zij beschikken in hun land van herkomst. Het betreft gegevens over het diploma voordat er eventueel overgegaan wordt tot diplomavergelijking.

Figuur 6. Asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden met een inburgeringscontract in de periode september 2015 – januari 2016 naar diploma, vergeleken met alle inburgeraars.

BRON: Kruispuntbank Inburgering, verwerking Agentschap Binnenlands Bestuur en Agentschap Integratie en Inburgering

47% van de asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden heeft geen diploma of alleen een diploma lager onderwijs. Dit cijfer ligt hoger dan bij de gemiddelde inburgeraar. Ook hier maken we in de cijfers geen onderscheid naar nationaliteit.

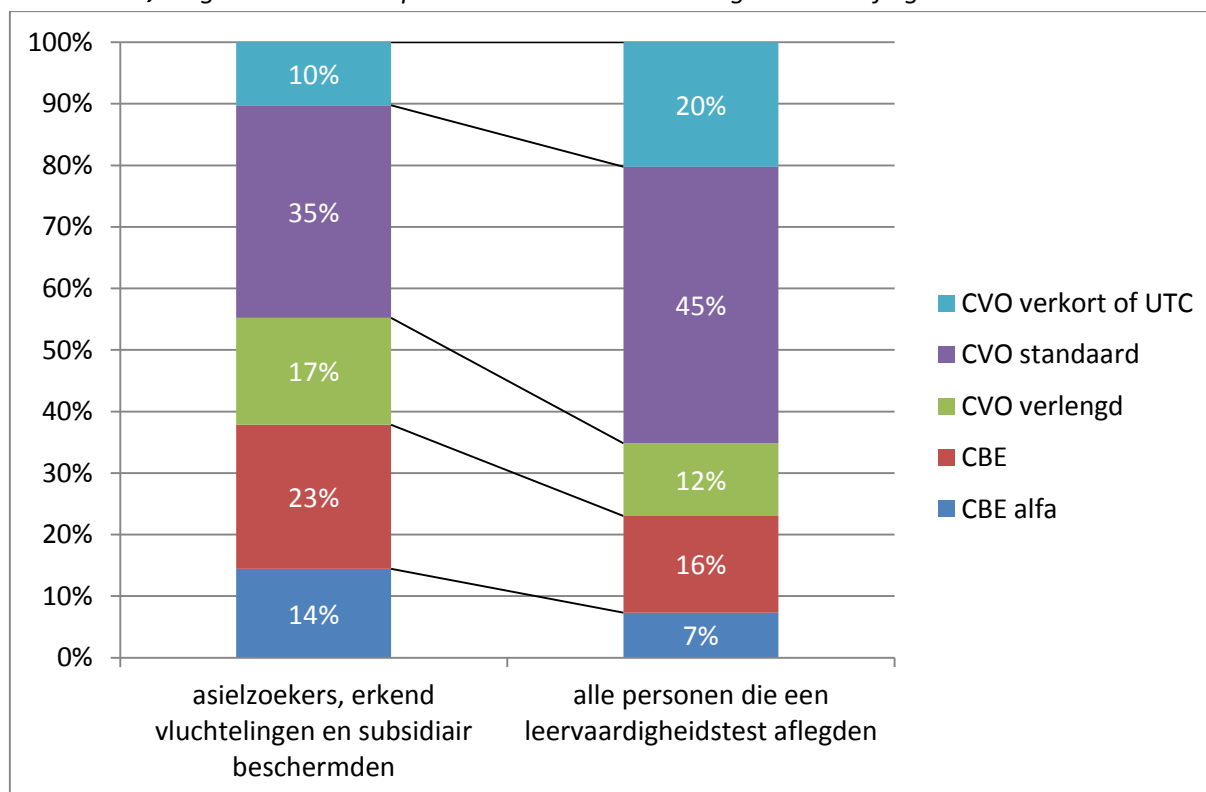
c) leeradvies Nederlands als tweede taal

De Agentschappen Integratie en Inburgering | Huis van het Nederlands testen de **leervaardigheid** van de kandidaat-cursisten Nederlands als tweede taal (NT2). Zij geven een advies, waarbij zij oriënteren naar de Centra voor Basiseducatie (CBE), de Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO) of de Universitaire talencentra (UTC).

- Personen die trager leren, krijgen het advies om een cursus te volgen in een CBE. De CBE hebben ook aparte cursussen voor personen die nog alfabetisering volgen².
- Personen die sneller leren, krijgen het advies om een cursus te volgen in een CVO. Zij kunnen een verlengde cursus volgen³ of een standaard cursus. Personen die snel leren, en/of die Nederlands willen leren met het oog op hogere studies, krijgen een advies voor een verkorte cursus of een cursus bij een UTC.

Onderstaande grafiek vergelijkt de leeradviezen verstrekt aan asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden met de leeradviezen verstrekt aan alle personen die een leervaardigheidstest aflegden.

Figuur 7. Asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden met een inburgeringscontract in de periode september 2015 – januari 2016 naar leeradvies Huis van het Nederlands, vergeleken met alle personen die een leervaardigheidstest aflegden.

BRON: Kruispuntbank Inburgering, verwerking Agentschap Binnenlands Bestuur en Agentschap Integratie en Inburgering

² Het gaat om zowel analfabeten, als om anders-gealfabetiseerden (anders dan het Latijns schrift).

³ Dit wordt bv. geadviseerd aan personen die meer tijd nodig hebben o.w.v. een fysieke beperking of traumaverwerking.

De asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden krijgen vaker een leeradvies voor de Centra voor Basiseducatie, zowel voor de alfabetiseringscursussen als voor de reguliere cursussen. Ook krijgen zij vaker een leeradvies voor de verlengde CVO-cursus.

De drie indicatoren alfabetisering, diploma en leeradvies duiden samen op een **lager opleidingsniveau van asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden, in vergelijking met de totale groep nieuwkomers**. Belangrijke nuance bij de interpretatie van deze cijfers is dat er geen onderscheid wordt gemaakt naar de nationaliteit van de betrokken personen - noch binnen de groep asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden, noch binnen de groep 'alle nieuwkomers' waarmee er vergeleken wordt.

5. Contact

Het Agentschap Integratie en Inburgering coördineert de monitoring van de verhoogde instroom van asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden.

Het Agentschap Integratie en Inburgering ondersteunt het Vlaamse integratiebeleid. In het Agentschap vind je alle diensten voor integratie, inburgering, sociaal vertalen en tolken, en de Huizen van het Nederlands (behalve de diensten in de steden Gent en Antwerpen, en het Huis van het Nederlands Brussel). Het Agentschap is een private stichting en werd in 2014 opgericht door de Vlaamse overheid als extern verzelfstandigd agentschap. Meer info vind je op www.integratie-inburgering.be.

Infolijn Asiel en Integratie

De instroom van asielzoekers stelt je als professionele hulp- en dienstverlener voor een grote uitdaging: hoe help je die nieuwkomers hun weg te vinden in samenleving?

Het Agentschap Integratie en Inburgering wil je daarbij helpen via de nieuwe **Infolijn asiel en integratie**. Daar kan je als hulp- en dienstverlener terecht met al je praktische vragen over de integratie van asielzoekers.

Zoals:

- Hoe schakel ik een sociaal tolk of vertaler in?
- Aan welke vrijetijdsactiviteiten in de buurt kunnen asielzoekers deelnemen?
- Waar vinden de cursussen Nederlands voor anderstaligen plaats?

Wat mag je verwachten van de Infolijn asiel en integratie?

- **correcte en volledige informatie**
- een **snelle en gerichte doorverwijzing** naar partners die je kunnen ondersteunen

Praktisch:

- Als professionele hulp- of dienstverlener kan je **bellen** (ma-vrij, 9-12 uur) of **e-mailen** naar de Infolijn asiel en integratie. De contactgegevens per regio vind je op de volgende pagina.
- Voor **juridische vragen** neem je rechtstreeks contact op met een van de **juridische helpdesks**.

Contactgegevens Infolijn Asiel en Integratie

Antwerpen

Freuke van Severen

infolijn.provincie.antwerpen@integratie-inburgering.be

0485/99 99 89

Brussel

Dirk van Daele

infolijn.brussel@integratie-inburgering.be

0485/99 99 90

Limburg

Dirk Janssen

infolijn.limburg@integratie-inburgering.be

0485/99 99 91

Oost-Vlaanderen

Walter Leenders

infolijn.oost-vlaanderen@integratie-inburgering.be

0485/99 99 92

Vlaams-Brabant

Eline De Blaere

infolijn.vlaams-brabant@integratie-inburgering.be

0485/99 99 93

West-Vlaanderen

Isolde Dubus

infolijn.west-vlaanderen@integratie-inburgering.be

0485/99 99 94

Contactgegevens juridische helpdesk Agentschap Integratie en Inburgering

Bij deze helpdesk kan je terecht met vragen over vreemdelingenrecht en over internationaal familierecht.

Centraal Team

telefonische juridische helpdesk: 02 205 00 55

maandag 9u-12u30, woensdag 13.30-17 uur, vrijdag 9 -12.30 uur

- Toets 1: Familiaal Internationaal Privaatrecht
- Toets 2: Asielrecht
- Toets 3: Vreemdelingenrecht
- Toets 4: Medische aspecten van het vreemdelingenrecht

Regioteam Brussel

telefonische juridische helpdesk 02 414 04 53

Elke werkdag van 9 -12 uur en 14 – 17 uur

Regioteam Oost-Vlaanderen

telefonische juridische helpdesk 09 267 66 45 of 47

elke werkdag 9 -12 uur

e-mail: rechtspositie@odice.be

Regioteam Limburg

telefonische juridische helpdesk 011 30 57 13 of 011 30 57 14

elke werkdag

e-mail: pricjuridesk@limburg.be

Centrale website

www.vreemdelingenrecht.be